

Mózgowe porażenie dziecięce jest chorobą neurologiczną, której konsekwencje dotyczą także funkcjonowania poznawczego. Dodatkowe komplikacje są różne. Tak duże spektrum objawów sprawia, że mpd jest tak różne u tak wielu dzieci, iż trudno znaleźć dwa takie same przypadki.

Rozwój intelektualny

Rozwój intelektualny dzieci z mpd jest zróżnicowany, jednak częściej niż w normalnej populacji występuje upośledzenie umysłowe (25%-35%). Jednak im cięższa postać porażenia tym większe prawdopodobieństwo upośledzenia umysłowego. W populacji tej spotykamy także osoby z ponadprzeciętną inteligencją. Wcześniejsze badania wskazywały, że nawet do 70% dzieci ma upośledzenie umysłowe. Największym problemem z określeniem inteligencji w przypadku osoby z mpd są jej ograniczenia ruchowe lub/i komunikacyjne.

Padaczka

Występuje u około 35% dzieci. Padaczka koreluje dodatnio z ciężkim uszkodzeniem centralnego układu nerwowego, obecność padaczki często współwystępuje z upośledzeniem umysłowym i może być przyczyną cofania się w rozwoju.

Wzrok

Zaburzenia funkcji wzrokowych dotyczą co drugiego dziecka. Najczęściej jest to zez, zaburzenia refrakcji, ubytki w polu widzenia oraz ośrodkowe zaburzenia analizy i syntezy bodźców wzrokowych, oczopląs, niekiedy zanik nerwu wzrokowego. Ze względu na ważną rolę narządu wzroku, jego zaburzenia lub uszkodzenia powodują trudności w postrzeganiu kształtów, obserwacji figur, tzw. wyodrębniania całości lub poszczególnych elementów z tła, wpływają także na postrzeganie relacji przestrzennych, co w połączeniu z ograniczonym poznawaniem swojego ciała i jego relacji do otaczającej przestrzeni, skutkuje zaburzeniami przestrzennymi, a w dalszej kolejności problemami z opanowaniem matematyki i innych przedmiotów, wpływa też na jakość pisanie i pojmowania ortografii.

Słuch

Zaburzenia słuchu dotyczą około 25% pacjentów, najczęściej występują w postaciach pozapiramidowych. Prawidłowy słuch jest niezbędny przy nabywaniu zdolności komunikacji.

Mowa

Zaburzenia mowy są najczęściej występującym objawem (poza narządem ruchu) i dotyczą nawet do 75% pacjentów. Ich natężenie jest różnorodne, a wynikać może z zaburzeń funkcjonowania ośrodków nerwowych, dróg, które unerwiają narządy mowy, jak i obwodowego aparatu mowy. Dysartie są różne w zależności od grup mięśni, które obejmują.

Wyżej wymienione zaburzenia związane są z funkcjonowaniem poszczególnych części układu nerwowego. Ze względu na strategiczne funkcje układu nerwowego, jego uszkodzenia prowadzą do lawinowych konsekwencji. Nie wszystkie dzieci mają te same objawy i w zależności od natężenia uszkodzeń mogą funkcjonować lepiej lub gorzej. W następnej części

artykułu pokażemy, jak te zaburzenia wpływają na funkcjonowanie poznawcze i emocjonalne osób z mpd.

Barbara Jurkowska